

Τα Νέα μας

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ • ΑΡΙΘ. 453 • ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2012 • ΒΟΥΛΗΣ 36 • 105 57 ΑΘΗΝΑ • ΤΗΛ.: 210 3244315

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΝΗΜΗΣ για τους ΕΒΡΑΙΟΥΣ ΤΗΣ ΑΡΤΑΣ

Στις 17 & 18.3.2012 ο Δήμος Αρταίων, σε συνεργασία με τον Μουσικοφιλολογικό Σύλλογο «Σκουφάς», διοργάνωσαν ένα ξεχωριστό διήμερο εκδηλώσεων τιμώντας τη μνήμη των Αρτινών Εβραίων που εξολοθρεύτηκαν στα γερμανικά στρατόπεδα συγκέντρωσης κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Η κεντρική εκδήλωση έγινε στην κατάμεστη αίθουσα του Συλλόγου «Σκουφάς» με τη συμμετοχή των τοπικών Αρχών, εκπροσώπων του Ελληνικού Εβραϊσμού, Εβραίων Αρτινών αλλά και οικογενειών με καταγωγή από την Άρτα και πλήθος κόσμου. Ο αντιπρόεδρος του ΚΙΣΕ κ. Μώρις Μαγρίζος, ο συγγραφέας κ. Κώστας Τσιλιγιάννης, ο κ. Ισαάκ Μιζάν, επιζών των ναζιστικών στρατοπέδων, η κα Άνγκελα-Μαρία Αρμεπέλεζ, δημοσιογράφος, μέσα από τις ομιλίες τους ξετύλιξαν την ιστορική πορεία των Εβραίων στην Άρτα. Ένα οδοιπορικό που ξαναζωντάνεψε μνήμες και αναμνήσεις μέσα από φωτογραφίες, μαρτυρίες και αποσπάσματα από τα βιβλία «Ιμαρέτ», του Γιάννη Καλούζου και «Κάποτε στην Άρτα», του Ελπιδοφόρου Ιντζέμπελη, που διάβασαν η κα Βίβιαν Κεφάλα και ο κ. Κώστας Κωσταβασίλης αντίστοιχα. Την εκδήλωση παρουσίασε η κα Μαρία Δέτσικα.

Ο δήμαρχος Αρταίων κ. Γιάννης Παπαλέξης στην ομιλία του αναφέρθηκε, μεταξύ άλλων, στην ανάγκη διατήρησης της μνήμης. Όπως τόνισε χαρακτηριστικά: «Σκοπός της εκδήλωσης είναι να κρατήσουμε άσβεστη τη δάδα της μνήμης των τραγικών θυμάτων, μαρτύρων του Ολοκαυτώματος της Εβραϊκής Κοινότητας της Άρτας, η οποία υπήρξε μία από τις παλαιότερες της Ελλάδος και αποτελεί κομμάτι της σύγχρονης ιστορίας του τόπου μας. Την 24η Μαρτίου 1944 συνελήφθησαν από τους Ναζί οι περισσότεροι Εβραίοι που ζούσαν στην Άρτα και εκτοπίστηκαν στα χιτλερικά στρατόπεδα του θανάτου. Ελάχιστοι μπόρεσαν να διαφύγουν. Το μαρτύριό τους δεν θα ξεχαστεί. Σκοπός του Δήμου είναι να καθιερωθεί η 24η Μαρτίου ως Ημέρα Μνήμης Αρτινών Εβραίων θυμάτων του Ολοκαυτώματος, με εκδηλώσεις που θα γίνονται κάθε χρόνο το τελευταίο Σαββατοκύριακο πριν την 24η Μαρτίου, διδάσκοντας σε όλους την αξία της ειρήνης

και της ειρηνικής συνύπαρξης ανάμεσα στους λαούς. Ιδιαίτερα σήμερα, που η ανθρωπότητα βρίσκεται μπροστά σε νέες προκλήσεις, είναι ιερό χρέος του Δήμου η διατήρηση της μνήμης και η μεταφορά του μηνύματος του Ολοκαυτώματος στις επόμενες γενιές, ώστε όλοι μαζί να καταπολεμήσουμε κάθε μορφή μίσους και φανατισμού, ρατσισμού και μισαλλοδοξίας που οδήγησαν στην καταστροφή και στον όλεθρο. Γιατί η μνήμη δεν είναι μια ξεχασμένη συνείδηση αλλά είναι αυτό που κρατάει τη συνείδηση εν ζωή. Σημαντική η μνήμη και η ανάγκη τα παιδιά να διδάσκονται από την ιστορία. Γι' αυτό θέλουμε να ξαναζωντανέψουμε τους δεσμούς με τις νέες γενιές, είτε βρίσκονται στο Ισραήλ, είτε σε χώρες της Ευρώπης, είτε στην Αμερική ή οπουδήποτε αλλού, να επισκεφθούν την Άρτα, να τους γνωρίσουμε, να μάθουν για τους δεσμούς της πόλης μας με το εβραϊκό στοιχείο και για την πολύπλευρη συμβολή των προγόνων τους στη ζωή και την ανάπτυξη της πόλης μας».

Ο πρόεδρος του Μουσικοφιλολογικού Συλλόγου «Σκουφάς» κ. Γιάννης Κουτσούμπας υπογράμμισε τους ιδιαίτερους δεσμούς που συνδέουν το «Σκουφά» με την εβραϊκή κοινότητα της Άρτας, η οποία υπήρξε ευεργέτης του Συλλόγου. Πέραν του ότι οι Αρτινοί Εβραίοι υπήρξαν δραστήριοι σύμβουλοι του Συλλόγου και συμμετείχαν επίσης σε όλες τις προπολεμικές φιλαρμονικές, μετά τον πόλεμο, με απόφαση που έλαβε παμπηφεί το Διοικητικό Συμβούλιο της Ισραηλιτικής Κοινότητας Άρτας, κατά τη συνεδρίασή του στις 30 Δεκεμβρίου του 1956, παραχώρησε στον ιστορικό Σύλλογο «Σκουφάς» τον ιερό χώρο της συναγωγής, εκτάσεως 300 τ.μ. περίπου, για τη στέγαση της φιλαρμονικής και αίθουσας εκδηλώσεων θεάτρου. Ο «Σκουφάς» ως μικρό δείγμα ευγνωμοσύνης, διέθεσε τότε 3.000 δραχμές για την ενίσχυση αναξιοπαθούντων Ισραηλιτών της Άρτας. Αργότερα ο Δήμος και ο ΕΟΤ απαλλοτρίωσε το χώρο και με τα χρήματα της αποζημίωσης ο «Σκουφάς» ξεκίνησε την ανέγερση της αίθουσας η οποία υπάρχει σήμερα. Σε μια μικρή ένδειξη τιμής ο κ. Κουτσούμπας απένειμε αναμνηστική πλακέτα του Συλλό-

Συνέχεια στη σελ. 4

Από την εκδήλωση στο Σύλλογο «Σκουφάς».

Στιγμιότυπο από την επιμνημόσυνη δέηση στο Μνημείο Ολοκαυτώματος.

Claims Conference ועידת התביעות
The Conference on Jewish Material Claims Against Germany

ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΤΗΣ CLAIMS CONFERENCE ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΙΣΡΑΗΛΙΤΕΣ ΕΠΙΖΩΝΤΕΣ - ΘΥΜΑΤΑ ΤΩΝ NAZI

Σε συνέχεια προηγούμενων προγραμμάτων, η Claims Conference με το πρόγραμμα (SO38) 13117, ενέκρινε για το έτος 2012 ποσό ύψους 67.585,00 €, για την αντιμετώπιση αναγκών υγείας και διαβίωσης ομοθρήσκων επιζώντων από τις διώξεις των Ναζί. Το Κ.Ι.Σ. Ελλάδος ανέλαβε τη διεκπεραίωση των αιτήσεων και για το πρόγραμμα αυτό.

Σύμφωνα με τις οδηγίες που δόθηκαν από την Claims Conference: Οι αιτήσεις πρέπει να υποβληθούν στις τοπικές Ισραηλιτικές Κοινότητες, οι οποίες θα τις υποβάλουν στη συνέχεια στο Κ.Ι.Σ.Ε. Ειδική Επιτροπή του Κ.Ι.Σ.Ε. θα επεξεργασθεί τις αιτήσεις και μετά την αξιολόγηση, θα υποβάλει τα πορίσματα στην Claims Conference για έγκριση.

Σε γενικές γραμμές, η χορήγηση αφορά στην κάλυψη βασικών κοινωνικών υπηρεσιών εντός οικίας ευάλωτων ηλικιωμένων θυμάτων των ναζιστικών διώξεων που διετέλεσαν όμηροι, εν κρυπτώ ή συνελήφθησαν και εργάσθηκαν σε στρατόπεδα εργασίας κ.ά., και διαθέτουν χαμηλό εισόδημα, έχουν αποδεδειγμένη ανάγκη και διαθέτουν τα ανάλογα αποδεικτικά στοιχεία (εκκαθαριστικό εφορίας, πιστοποιητικά γιατρών κ.ά.).

Συνοπτική επισκόπηση των όρων χορήγησης:

1. Οι δικαιούχοι πρέπει να είναι κάτοικοι Ελλάδας, θύματα των ναζιστικών διώξεων. Ως τέτοιοι μπορούν να θεωρηθούν εκτός από τους επιζώντες ομήρους, και όσοι κρύφτηκαν για να διαφύγουν, συνελήφθησαν και εργάσθηκαν σε στρατόπεδα εργασίας, ή όσοι με οποιοδήποτε τρόπο υπέστησαν τις συνέπειες των διωγμών.

2. Οι δικαιούχοι πρέπει να διαθέτουν ατομικό ετήσιο εισόδημα μετά τον φόρο που δεν ξεπερνά τα 11.500 ευρώ περίπου (16.000 Δολ.ΗΠΑ). (Δεν λαμβάνεται υπόψη το εισόδημα του/της συζύγου). Διευκρινίζεται ότι, σύμφωνα με τις οδηγίες της Claims Conference, δεν λαμβάνονται υπόψη στον προσδιορισμό του εισοδηματικού ορίου ενδεικτικά: συντάξεις γήρατος (π.χ. κρατικές, ιδιωτικές), περιλαμβανομένων αποζημιώσεων ασθενείας ή ατυχήματος κλπ, αποζημιώσεις σύμφωνα με τον Δυτικογερμανικό Ομοσπονδιακό Νόμο (BEG) και συντάξεις από το Article 2 Fund.

3. Εξετάζεται η λειτουργική Ικανότητα του δικαιούχου και καθιερώνεται ανάλογη κλίμακα ωρών παροχής υπηρεσιών οικιακής φροντίδας, με όριο τις 4, 10 και μέχρι 25 ώρες/εβδομάδα.

4. Οι δικαιούχοι και οι πρώτοι βαθμοί συγγενείς τους, δεν πρέπει να διαθέτουν ικανά για τη διαβίωση και την αντιμετώπιση των αναγκών του δικαιούχου περιουσιακά στοιχεία.

5. Δικαιούχοι δεν θεωρούνται οι τρόφιμοι γηροκομείων.

6. Το πρόγραμμα συνεισφέρει στην κάλυψη βασικών κοινωνικών υπηρεσιών που προσφέρονται εντός οικίας.

7. Η δικαιολόγηση των αναγκών θα γίνεται με βάση αξιόπιστα δικαιολογητικά (ιατρικές γνωματεύσεις, βεβαιώσεις και συνηγορία των Κοινοτήτων, προσωπική γνώμη κοινωνικού λειτουργού) ανάλογα με την περίπτωση.

8. Λαμβάνεται υπόψη η φυσική και ψυχολογική κατάσταση του αιτούντος.

9. Τα βοηθήματα χορηγούνται επιπροσθέτως των όσων βοηθημάτων λαμβάνει ο δικαιούχος από την αντίστοιχη Κοινότητα ή άλλο φορέα, για τα οποία η Συμβουλευτική Επιτροπή θα πρέπει να λάβει οπωσδήποτε γνώση.

Διαδικασία χορήγησης: Οι αιτήσεις υποβάλλονται προς τις οικείες Κοινότητες και περιλαμβάνουν τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Διευκρινίζεται ότι κατά τη διαδικασία υπολογισμού του ύψους του συνολικού ετήσιου εισοδήματος των αιτούντων, δεν συμπεριλαμβάνεται το ετήσιο ποσό του Επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (Ε.Κ.Α.Σ.), ή οποιοδήποτε άλλο έκτακτο επίδομα. Περαιτέρω διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση μη ύπαρξης εκκαθαριστικού σημειώματος εφορίας για τη βεβαίωση του ύψους του εισοδήματος, θα πρέπει με την υπεύθυνη δήλωση να επισυνάπτεται εκκαθαριστικό σημείωμα του αντίστοιχου ασφαλιστικού ή συνταξιοδοτικού φορέα. Οι Κοινότητες μέσω των υπηρεσιακών τους οργάνων, εξετάζουν τα στοιχεία, και, εφόσον καλύπτονται οι προϋποθέσεις, τις διαβιβάζουν στο Κ.Ι.Σ.Ε.

Η Συμβουλευτική Επιτροπή, που απαρτίζεται από μέλη οριζόμενα από το Κ.Ι.Σ.Ε. και εκπρόσωπο του Συλλόγου των Ομήρων, εγκρίνει ή απορρίπτει τις αιτήσεις, ή καταθέτει ανάλογα με τις ανάγκες των αιτούντων το διατιθέμενο για το έτος 2012 ποσό των 67.585,00 €. Το πόρισμα αξιολόγησης υποβάλλεται για έγκριση στο Δ.Σ. του Κ.Ι.Σ.Ε. Στη συνέχεια το Κ.Ι.Σ.Ε. προβαίνει στις πληρωμές προς τους δικαιούχους, οι οποίοι υπογράφουν τη σχετική απόδειξη μέσω των Κοινοτήτων.

ΨΗΦΙΣΜΑ

Για την Ευτ. Μπέγα

• Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ισραηλιτικής Κοινότητας Λάρισας συνήλθε έκτακτα σήμερα Κυριακή 8 Απριλίου 2012, μετά το θλιβερό άγγελμα του θανάτου της

ΕΥΤΥΧΙΑΣ ΜΠΕΓΑ

μπέγας του ταμία του Διοικητικού Συμβουλίου, κ. Αλμπέρτου Μπέγα και, αφού άκουσε τον Πρόεδρο που περιέγραψε το ήθος της και την επί χρόνια προσφορά της στο ιερό έργο της Χεβρά Κεδοσά,

Αποφασίζει:

1. Να παραστεί σύσσωμο το Διοικητικό Συμβούλιο στην κηδεία της.
2. Να δοθεί η άδεια κηδείας της δωρεάν «τιμής ένεκεν».
3. Να εκφραστούν τα συλλυπητήρια στους οικείους της και να τους επιδοθεί το ψήφισμα αυτό.
4. Να διατεθεί στη μνήμη της ποσό υπέρ του εβραϊκού νεκροταφείου Λάρισας.
5. Να δημοσιευθεί το ψήφισμα αυτό στο ενημερωτικό δελτίο του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου «Τα Νέα μας».

*Ο Πρόεδρος ΜΩΥΣΗΣ ΜΑΓΡΙΖΟΣ
Η Γεν. Γραμματέας ΒΕΑΤΡΙΚΗ ΜΑΓΡΙΖΟΥ*

◀ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ▶

ΜΠΑΡΟΥΧ ΝΤΑΓΙΑΝ ΑΕΜΕΤ

ΑΘΗΝΑ. - Από την Ι.Κ. Αθηνών μας γνωστοποιήθηκε ο θάνατος της Ραχήλ Ισαάκ Χαζάν, ετών 72.

ΛΑΡΙΣΑ. - Από την Ι.Κ. Λάρισας μας γνωστοποιήθηκαν οι θάνατοι των:
- Ευτυχίας Ματαθία Μπέγα, ετών 83
- Άννας Ηλία Αλμπελανσή, ετών 93

ΜΠΕΣΙΜΑΝ ΤΟΒ

ΑΘΗΝΑ. - Από την Ι.Κ. Αθηνών μας ανακοινώθηκε ο γάμος του Αλεξέι Αλεξάντερ Τόλπιν με την Ανάτ Μπένου Χαϊμ.

ΜΑΖΑΛ ΤΟΒ

ΑΘΗΝΑ. - Από την Ι.Κ. Αθηνών μας ανακοινώθηκαν οι γεννήσεις των:
- Μικαέλας - Αννέτας, κόρης της Τζούλιας Καντού και του Ανδρέα Μενάγια.
- Λέων, γιου της Μαρίας Γεωργάκαινας και του Μέμου Κοέν.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

• Ευχαριστούμε από καρδιάς όλους εσάς που με κάθε τρόπο μας εκδηλώσατε τη συμπαράστασή σας για την απώλεια της αγαπημένης μας μητέρας, αδελφής και γιαγιάς Άννας Αλμπελανσή.

*Τα παιδιά Μίνος & Μπέκη Αλμπελανσή
Ζακίνος Ταραμπουλούς*

*Τα αδέρφια, Μάκης και Σέλλυ Καπέτα
Στέλλα Σαμπά*

*Τα εγγόνια, Αλβέρτος &
Ραχήλ Ταραμπουλούς*

Ηλίας & Βίκυ Ταραμπουλούς

Τα δισέγγονα, Ζακίνος, Ζακ, Μωυσής

• Ευχαριστούμε θερμά όλους όσους μας συμπαράστηκαν στην τραγική απώλεια της πολυαγαπημένης μας συζύγου, μητέρας, αδελφής και γιαγιάς Ραχήλ Χαζάν.

Ο σύζυγος Ζακίνος Χαζάν

Τα παιδιά Βίκτωρ & Ρένα Χαζάν

Αλμπέρ & Κρίστη Χαζάν

Τα αδέρφια Μάρκος & Άννα Καπέτα

Τα εγγόνια

ΜΠΑΤ ΜΙΤΣΒΑ

ΑΘΗΝΑ. - Στις 29 Απριλίου 2012 έγινε στη Συναγωγή Αθηνών, με την καθοδήγηση του Ραββίνου Αθηνών κ. Ισαάκ Μιζάν, η τελετή για τη θρησκευτική ενηλικίωση (Μπατ

Μιτσβά) των παρακάτω νεαρών κοριτσιών:

- Έντελ Αράρ, του Δαυίδ και της Λίνας
- Κέλλυ Σαμουήλ, του Δαυίδ και της Μύριαμ
- Λίλιαν - Ρεβέκκας Ταμπάχ, του Μίνου και της Άλντας
- Ντανιέλας Σούση, του Ζακ και της Πέννυ-Σου
- Σουζάνας Φάις, του Σάμου και της Στελίνας
- Στερίνας Μπορμπόλη, του Νώε και της Κλαίρης

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

• Η Ι.Κ. Χαλκίδας συγχαίρει τον μαθητή Ερρίκο Τραγάκη Φριζή για την διάκρισή του στους Πανελλήνιους Αγώνες Κανoe-Kayak και του εύχεται να αριστεύει πάντα σε όλους τους τομείς της ζωής του.

ΕΚΔΡΟΜΗ

• Στα πλαίσια του προγράμματος επισκέψεων σε χώρες εβραϊκού ενδιαφέροντος, ο κ. Χαϊμ Ισαακής διοργανώνει εκδρομή σε προσιτή τιμή στην πανέμορφη αγγλική ύπαιθρο και τις μαγευτικές λίμνες των Εθνικών Δρυμών από **Τρίτη 10 Ιουλίου έως Δευτέρα 16 Ιουλίου 2012** (έξι διανυκτερεύσεις). Άγρια ομορφιά, φύση ανέγγιχτη απ' το ανθρώπινο χέρι, καταπράσινα βοσκοτόπια, απόκρημνες και ομιχλώδεις ακτές, δεκάδες ποτάμια και λίμνες μέσα σε απέραντα δάση, πεντακάθαρες πόλεις που έχουν διατηρήσει ακέραια την πολιτιστική τους κληρονομιά, γραφικά χωριουδάκια με αχυροσκεπές βγαλμένα μέσα από τα παραμύθια, και μεσαιωνικά κάστρα που κρύβουν παλιούς κέλτικους θρύλους, συνθέτουν μαγευτικές εικόνες που σίγουρα θα σας μαγνητίσουν. Το πρόγραμμα της εκδρομής, εκτός από επισκέψεις εβραϊκού ενδιαφέροντος, περιλαμβάνει ξεναγήσεις στις ομορφότερες πόλεις της αγγλικής υπαίθρου, βαρκάδες με ατμόπλοια, περιηγήσεις με παραδοσιακά ατμοκίνητα τρενάκια, ξεναγήση by night στα φωτισμένα με μοναδικό τρόπο αξιοθέατα του Λονδίνου, και πολλές άλλες εκπλήξεις. Όσοι ενδιαφέρονται να μάθουν περισσότερες λεπτομέρειες γι' αυτή την εκδρομή, παρακαλούνται να επικοινωνήσουν με τον κ. Χαϊμ Ισαακί στα τηλέφωνα 6937/140.945 και 210/89.45.544.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

Για την Α. Αλμπελανσή

• Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ισραηλιτι-

κής Κοινότητας Λάρισας συνήλθε έκτακτα σήμερα Τρίτη, 3 Απριλίου 2012, ύστερα από το θλιβερό άγγελμα του θανάτου της

ΑΝΝΑΣ ΗΛΙΑ ΑΛΜΠΕΛΑΝΣΗ

μητέρας του Επιτίμου Προέδρου της Κοινότητάς μας, κ. Μίνου Αλμπελανσή και συζύγου του αιμνήστου θρησκευτικού λειτουργού της Κοινότητας, Ηλία Αλμπελανσή. Ο Πρόεδρος περιέγραψε το ήθος και την προσωπικότητά της λέγοντας ότι υπήρξε μια καλή Εβραία σύζυγος και μητέρα, με μεγάλη προσήλωση στις αξίες και τις παραδόσεις του εβραϊσμού τις οποίες εμφύσησε μαζί με τον σύζυγό της στα άξια παιδιά της και στις οικογένειές τους. Κατόπιν τούτων το Δ.Σ.

Ψηφίζει:

1. Να παραστεί ο Πρόεδρος και μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου στην κηδεία της.
2. Να εκφραστούν τα συλλυπητήρια της Ισραηλιτικής Κοινότητας Λάρισας στους οικείους της και να τους επιδοθεί το ψήφισμα αυτό.
3. Να διατεθεί στη μνήμη της, αντί στεφάνου, ποσό υπέρ του εβραϊκού νεκροταφείου Λάρισας.
4. Να δημοσιευθεί το ψήφισμα αυτό στο ενημερωτικό δελτίο του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου «Τα Νέα μας».
*Ο Πρόεδρος ΜΩΡΙΣ ΜΑΓΡΙΖΟΣ
Η Γεν. Γραμματέας ΜΠΕΤΤΥ ΜΑΓΡΙΖΟΥ*

• Το Διοικητικό Συμβούλιο του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδος συνήλθε έκτακτα σήμερα, Τετάρτη 4 Απριλίου 2012, μόλις πληροφορήθηκε τη θλιβερή είδηση του θανάτου της

ΑΝΝΑΣ ΑΛΜΠΕΛΑΝΣΗ

μητέρας του κ. Μίνου Αλμπελανσή, τ. Προέδρου της Ισραηλιτικής Κοινότητας Λάρισας, ο οποίος διετέλεσε επί σειρά ετών σύμβουλος και αν. γεν. ταμίας του Διοικητικού Συμβουλίου του Κ.Ι.Σ.Ε. Το Διοικητικό Συμβούλιο, αφού άκουσε τον Πρόεδρο του Κ.Ι.Σ.Ε. να εκθειάζει την προσωπικότητα της εκλιπούσης,

Αποφάσισε:

1. Να επιδοθεί το παρόν ψήφισμα στην οικογένειά της.
2. Να εκπροσωπηθεί το Δ.Σ. στην κηδεία.
3. Να διατεθεί στη μνήμη της ποσό υπέρ αγαθοεργών σκοπών.
4. Να δημοσιευθεί το παρόν ψήφισμα στο ενημερωτικό δελτίο του ΚΙΣ Ελλάδος «Τα Νέα μας».

Ο Πρόεδρος ΔΑΥΙΔ ΣΑΛΤΙΕΛ

Η Γεν. Γραμματέας

ΝΤΟΝΑ-ΛΙΛΙΑΝ ΚΑΠΟΝ

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΝΗΜΗΣ για τους ΕΒΡΑΙΟΥΣ ΤΗΣ ΑΡΤΑΣ

Συνέχεια από σελ. 1

γου στον αντιπρόεδρο του ΚΙΣΕ κ. Μώρις Μαγρίζο και στον κ. Ισαάκ Μιζάν απένειμε το μετάλλιο του Συλλόγου «γιατί κρατά την Άρτα βαθιά στην καρδιά του».

Ο κ. Μαγρίζος αναφέρθηκε στην κοινή ζωή των Χριστιανών και Εβραίων κατοίκων της Άρτας, οι οποίοι πάντοτε πορεύθηκαν μαζί για την πρόοδο της περιοχής. Η αδελφωμένη συνύπαρξη σταμάτησε βίαια και τραγικά κατά το Ολοκαύτωμα, οπότε 384 Εβραίοι της Άρτας οδηγήθηκαν στην εξόντωση από τον κοινό εχθρό που ήταν το ναζιστικό καθεστώς. «Σ' αυτές τις ορφανές για εμάς τους Εβραίους πόλεις οι τελετές μνήμης αποτελούν μνημόσυνο τιμής και αναγνώρισης της θετικής εβραϊκής παρουσίας», τόνισε ο κ. Μαγρίζος ο οποίος αναφέρθηκε στο μήνυμα του Ολοκαυτώματος. «Η ευχή και η ελπίδα όλων μας είναι ότι ενωμένοι και με γνώμονα την αλήθεια οφείλουμε να προσπαθήσουμε με όλες μας τις δυνάμεις για να μην ξανασυμβεί παρόμοιο παγκόσμιο ομαδικό έγκλημα». Ο αντιπρόεδρος του ΚΙΣΕ ευχαρίστησε το Δημοτικό Συμβούλιο Αρταίων και προσωπικά τον δήμαρχο κ. Παπαλέξη για την πρωτοβουλία αυτής της εκδήλωσης.

Ο κ. Τσιλιγιάννης ανέφερε ιστορικά στοιχεία εκείνης της περιόδου ενώ αφιέρωσε την ομιλία του στους συμμαθητές του, τα εβραιόπουλα του 2ου Δημοτικού Σχολείου όπου φοίτησε, τα οποία σφαγιάσθηκαν από τους Ναζί.

Ο κ. Μιζάν εξιστόρησε την τραγική εμπειρία της αιχμαλωσίας του στα γερμανικά στρατόπεδα συγκέντρωσης, που έζησε στην τρυφερή ηλικία των 16 ετών, όταν τον Μάρτιο του 1944 συνελήφθη -μαζί με τους γονείς του, τις τέσσερις αδελφές του, τους άνδρες τους και τα παιδιά τους- μέχρι τη στιγμή που απελευθερώθηκε, τον Μάιο του 1945, μόλις 35 κιλά, χωρίς όμως να έχει μαζί του ούτε τους γονείς του, ούτε τις τρεις αδελφές του και τις οικογένειές τους. Παρ' όλο που έχουν περάσει 68 ολόκληρα χρόνια από τη σύλληψή του και όσα ακολούθησαν, όλες οι εικόνες είναι ακόμα ζωντανές στην καρδιά και στην ψυχή του και οι αναμνήσεις τραγικές. Έκλεισε την ομιλία του λέγοντας: «Ευτυχώς είμαι από τους τυχερούς γιατί για μένα υπήρχε και η επιστροφή και σήμερα, μετά από μια ολόκληρη ζωή και πολλά χρόνια δημιουργίας, επιτυχιών ή και δυσκολιών, βρίσκομαι πάλι στην αγαπημένη μου Άρτα να μιλήσω μπροστά σε συμπατριώτες μου και φίλους για τις σκέψεις και τις εμπειρίες μου». «Οι κίνδυνοι δεν παύουν να ελλοχεύουν γι' αυτό είναι επιτακτικό να διατηρήσουμε τη μνήμη», ανέφερε η δημοσιογράφος κα Αρμπελάεζ, η οποία έκανε μια ενδιαφέρουσα παρουσίαση, με προβολή διαφανειών και αποσπάσματα μαρτυριών ομήρων Εβραίων και παλαιών Αρτινών, από το αρχείο των εκπομπών της. Μέσα από τις μαρτυρίες αναβίωσε το κλίμα της προπολεμικής Άρτας, το δράμα του διωγμού αλλά και οι στενοί δεσμοί που εκφράστηκαν με ενέργειες Χριστιανών για τη βοήθεια Εβραίων συμπατριωτών τους.

Η εκδήλωση έκλεισε με την άρτια εκτέλεση του «Μαουτκάουζεν», των Μίκη Θεοδωράκη και Ιάκωβου Καμπανέλλη, από τους μουσικούς Κώστα Κωστή και Γιώργο Μαργώνη, με την ερμηνεία της Βάσως Φλώρου.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο βουλευτής Άρτας κ. Χρήστος Γκόκας, ο αντιπεριφερειάρχης Άρτας κ. Βασίλης Ψαθάς, ο πρώην υφυπουργός κ. Θ. Κολιοπάνος, δημοτικοί και περιφερειακοί σύμβουλοι, εκπρόσωποι τοπικών φορέων και συλλόγων.

Κατάθεση στεφάνων στο Μνημείο

Το πρωί της Κυριακής 18.3.2012 συνεχίστηκαν οι εκδηλώσεις του Δήμου Αρταίων και του Μουσικοφιλολογικού Συλλόγου «Σκουφάς», με επιμνημόσυνη δέηση και κατάθεση στεφάνων στο Μνημείο Εβραίων Μαρτύρων, που αποτελεί χώρο συμβολικό, καθώς έχει ανεγερθεί στη θέση όπου προπολεμικά βρι-

σκόταν η «Γκρέκα», η αρχαιότερη Συναγωγή της Άρτας. Την Ασκαβά ανέπεμψε ο κ. Μίνως Αλμπελανσής, ακολούθησε το σάλπισμα του Σοφάρ και η τελετή ολοκληρώθηκε με κατάθεση των στεφάνων. Στεφάνια κατέθεσαν οι: Μώρις Μαγρίζος (φωτογραφία), αντιπρόεδρος Κ.Ι.Σ.Ε., Ισαάκ Μιζάν εκ μέρους των επιζώντων της Ισραηλιτικής Κοινότητας Άρτας, Αλέγγρα Μάτσα, γενική γραμματέας της Ισραηλιτικής Κοινότητας Ιωαννίνων, Πίγχας Παρέντε, εκπρόσωπος της Ισραηλιτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης, Μπέλλα Ααρών, εκπρόσωπος του Οργανισμού Περιθάψεως και Αποκαταστάσεως Ισραηλιτών Ελλάδας (ΟΠΑΙΕ), Μάκης Μπατής, εκπρόσωπος της Ένωσης Σιωνιστών Ελλάδος, Ιωσήφ Μιζάν, από τη 2η γενιά των επιζώντων, Γιάννης Κουτσούμπας, πρόεδρος του Συλλόγου «Σκουφάς», Βασίλης Ψαθάς, αντιπεριφερειάρχης Άρτας, Γιάννης Παπαλέξης, δήμαρχος Αρταίων.

Στη συνέχεια τηρήθηκε ενός λεπτού σιγή στη μνήμη των θυμάτων του Ναζισμού. Συγκινητική στιγμή ήταν όταν ο κ. Ηλίας Φρεζής, διευθυντής του Κ.Ι.Σ.Ε. και γνωστός βιολιστής, έπαιξε με το βιολί του το μουσικό θέμα από την ταινία «Η Λίστα του Σίντλερ» (φωτογραφία). Η τελετή ολοκληρώθηκε με την ανάκρουση του Εθνικού Ύμνου από την Φιλαρμονική του Συλλόγου «Σκουφάς».

(Αποσπάσματα από τον ιστότοπο του Δήμου Αρταίων)

Απάντηση του κ. Μ. Κυριακού για αντισημιτικά σχόλια στον ANT1

Στην εκπομπή “Laugh attack”, που μεταδόθηκε από τον τηλεοπτικό σταθμό ANT1, στις 25.3.12, περιελήφθη απόσπασμα από την εκπομπή «Ταξί» του 1996, του ηθοποιού Μάρκου Σεφερλή, με ανεπίτρεπτες αντιεβραϊκές αναφορές. Το ΚΙΣΕ, ενεργώντας με αμεσότητα, απέστειλε επιστολή διαμαρτυρίας στον πρόεδρο του ομίλου ANT1 κ. Μίνω Κυριακού. Στην επιστολή μεταξύ άλλων αναφέρεται: «Το απόσπασμα που μεταδόθηκε περιλαμβάνει ανατριχιαστικές αναφορές στους Εβραίους, όπως ο τρόπος που μαγειρεύεται ένας Εβραίος ή τρώγεται ωμός κ.λπ., καθώς και αισχρότητες για την Εβραία γυναίκα. Το απόσπασμα αυτό δεν προκαλεί απλή αγανάκτηση αλλά καταβιβάζει το επίπεδο των εκπομπών του ANT1, καθώς και την ιδιότητα του ανθρώπου. Κρίναμε σκόπιμο να το θέσουμε υπόψη σας όχι απλώς για την από μέρους σας έκφραση συγνώμης αλλά και για την έκφραση λύπης για τα μεταδοθέντα».

Άμεση ήταν και η απάντηση του κ. Μίνου Κυριακού προς τον πρόεδρο του ΚΙΣΕ κ. Δαυίδ Σαλιέλ, στην οποία ο πρόεδρος του ANT1 εκφράζει τη λύπη του για το «ατυχές γεγονός» και καταλήγει: «Ζητώ συγγνώμη εκ μέρους της παραγωγής του προγράμματος και σας διαβεβαιώνω ότι έχουν ληφθεί όλα τα απαραίτητα μέτρα για να μην επαναληφθεί οτιδήποτε μπορεί να θίξει τους Εβραίους συμπολίτες μας».

Ημερίδα ενάντια στον ρατσισμό στο Κολλέγιο Ψυχικού

Στις 2 Απριλίου 2012 το Κολλέγιο Ψυχικού φιλοξένησε μία ενδιαφέρουσα συνάντηση εκπροσώπων των Αρμενίων, του Ποιντικού και Μικρασιατικού Ελληνισμού και του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδος, με θέμα τις γενοκτονίες και το ρατσισμό.

Την πρωτοβουλία είχε ο πρόεδρος του Συλλόγου Γονέων του Γυμνασίου κ. Γιάννης Κάραλης, ο οποίος και επιμελήθηκε την όλη εκδήλωση.

Ο κ. Κάραλης, απευθυνόμενος στους μαθητές, τόνισε τη σημασία της γνώσης της ιστορίας μας, ειδικότερα στις δύσκολες περιόδους που διάγουμε, ώστε να διδασκόμαστε από τα λάθη μας για να μην τα επαναλαμβάνουμε. «Οι καιροί είναι πονηροί και υπάρχουν πολλές αντιστοιχίες μεταξύ του τότε και του σήμερα, γι’ αυτό και πρέπει να βρισκόμαστε όλοι μας σε εγρήγορση», επεσήμανε χαρακτηριστικά ο κ. Κάραλης.

Στην εκδήλωση μίλησε και ο γυμνασιάρχης κ. Αποστ. Αθανασό-

πουλος, ο οποίος αναφέρθηκε στη σημασία της διατήρησης της ιστορικής μνήμης που μπορεί να επιτευχθεί μόνο με τη γνώση της ιστορίας μας. Στη συνέχεια, ο έγκριτος νομικός κ. Κυρ. Παπανικολάου ανέλυσε με απλούς όρους τη νομολογία που διέπει την Ενωμένη Ευρώπη όσον αφορά στην καταδίκη ανάλογων συμπεριφορών καθώς και τον ρόλο του Δικαστηρίου της Χάγης. Με εμπειριστατωμένες ομιλίες ανέπτυξαν τα θέματά τους οι εκπρόσωποι των Αρμενίων και των Ποντίων, κ. Στ. Αμπαριάν και κα Χρ. Χαφουσίδου. Ακολούθησε ομιλία της γεν. γραμματέως του ΚΙΣΕ κας Λ. Καπόν, η οποία επέλεξε να απευθυνθεί στο νεανικό ακροατήριο μ’ ένα τρόπο απλό και προσιτό στην αντίληψη των παιδιών, δίνοντας τις πληροφορίες γύρω από το Ολοκαύτωμα στα πλαίσια χαλαρής συζήτησης, στην οποία τα παιδιά ανταποκρίθηκαν με συγκεντρωμένο το ενδιαφέρον τους και με πληθώρα ερωτήσεων προς το πάνελ.

Επειδή το ΚΙΣΕ θεωρεί από τους βασικούς στόχους του το ρόλο που οφείλει να διαδραματίζει στο διαφωτισμό, κυρίως της νεολαίας, γύρω από το Ολοκαύτωμα σαν παράδειγμα προς αποφυγήν, χαιρετίζει με ενθουσιασμό παρόμοιες πρωτοβουλίες. Θα είναι πάντα εκεί για να κερδίζει τα νεαρά άτομα που αποκτώντας τη σωστή γνώση, θα επιλέγουν το δρόμο που οδηγεί σε δικαιότερες κοινωνίες με σεβασμό στη διαφορετικότητα με αποτέλεσμα την αρμονικότερη συνύπαρξη των ανθρώπων.

Μνημείο στο ΑΠΘ για τα εβραϊκά νεκροταφεία

Ως βήμα προς την “εκπλήρωση του ιστορικού χρέους του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου απέναντι στην εβραϊκή κοινότητα” της Θεσσαλονίκης είχε χαρακτηρίσει πρόσφατα ο πρόεδρος του Γιάννης Μυλόπουλος τη συνεργασία του ιδρύματος με το Πανεπιστήμιο του Τελ Αβίβ και προχθές η εκπλήρωση αυτή άρχισε να αποκτά περισσότερο συγκεκριμένη μορφή: Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης των καθηγητών της Σχολής Καλών Τεχνών Αρνόν Ζούκερμαν και Ζβίκα Μπάρακ στη Θεσσαλονίκη, πραγματοποιήθηκε συνάντηση με καθηγητές της Σχολής Καλών Τεχνών του ΑΠΘ, όπου συζητήθηκε η φιλοτέχνηση ενός έργου από τη Σχολή Καλών Τεχνών του Ισραηλινού Πανεπιστημίου στους χώρους του ΑΠΘ, το οποίο, ως μνημείο, είναι χτισμένο πάνω στα εβραϊκά νεκροταφεία της πόλης. Μπορεί η οικοδόμησή του να έγινε μέσα στις συνθήκες της γερμανικής κατοχής, όμως “μια πόλη χωρίς ιστορική μνήμη δεν είναι σωστή πόλη”, όπως δήλωσε στο ΑΠΕ ο αντιπρόεδρος Γιάννης Παντής. Η ανέγερση ενός μνημείου μέσα στους χώρους του ΑΠΘ, που να μνημονεύει την ιστορία 500 χρόνων που βρίσκεται θαμμένη κάτω από τα πόδια των επισκεπτών “είναι μια εκκρεμότητα χρόνων που πρέπει τώρα να κλείσει”, όπως τόνισε.

Έτσι, μέσα στον Απρίλιο αναμένεται η πρόταση της Σχολής Καλών Τεχνών του Τελ Αβίβ και στη συνέχεια η Ισραηλιτική Κοινότητα της πόλης, σε συνεργασία με το ΑΠΘ, θα προτείνει τον ακριβή χώρο ανέγερσής του. Σε ανταπόδοση, έργο από το ΑΠΘ θα φιλοτεχνηθεί στο Πανεπιστήμιο του Τελ Αβίβ. Στην προχθεσινή συνάντηση προτάθηκε, επίσης, η δημιουργία ενός φιλμ για την ιστορία της εβραϊκής κοινότητας Θεσσαλονίκης, σε συνεργασία των Σχολών Κινηματογράφου των δύο πανεπιστημίων.

(ΑΥΓΗ, 17.3.2012)

Η γεν.
γραμματέας
του ΚΙΣΕ
με τους
ομιλητές
της Ημερίδας

ΤΑ ΝΕΑ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΜΑΣ

ΑΘΗΝΑ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

«Ποιήματα ψυχής» της Ιφιγένειας Μαζλουμίδου - Αντωνίου

Στις 18.3.12 διοργανώθηκε στο Πνευματικό Κέντρο της Ι.Κ. Αθηνών η παρουσίαση του βιβλίου «Ποιήματα ψυχής», της εκπαιδευτικού κας Ιφιγένειας Μαζλουμίδου - Αντωνίου, που εξέδωσαν οι εκδόσεις Γαβριηλίδη.

Το βιβλίο περιλαμβάνει τη συλλογή ποιημάτων που έγραψε η αγαπητή «κυρία Ιφιγένεια», όπως είναι γνωστή στους Εβραίους της Αθήνας λόγω της πολυετούς ενασχόλησής της στο Σχολείο της Ι.Κ. Αθηνών.

Έμπειρη εκπαιδευτικός, δραστήρια και διορατική προσωπικότητα, η κα Ιφιγένεια ήταν και είναι κάτι περισσότερο από δασκάλα. Ήταν και είναι μία χαρισματική γυναίκα που φρόντιζε, εμπύχωνε, δίδασκε και έδινε με ήρεμη γλυκύτητα και απέραντη τρυφερότητα το μεγαλείο της ψυχής της στις γενιές των παιδιών που πέρασαν από τα χέρια της. Συνταξιούχος πια η κα Ιφιγένεια, αγέραστη και άνεμη, δεν έχει σταματήσει να 'δίνει' την αγάπη της: στο σχολείο, στην κοινότητα και στα παιδιά της -που δεν είναι πια παιδιά... Με την έκδοση του βιβλίου της η κα Ιφιγένεια συνεχίζει ακόμη να μας δίνει κάτι πολύτιμο: την έκφραση της ψυχής της.

Φίλοι, συνεργάτες, συνάδελφοι και τα «παιδιά» της κας Ιφιγένειας κατέκλυσαν το Πνευματικό Κέντρο για την εκδήλωση παρουσίασης του βιβλίου. Ποιήματα απήγγειλαν οι: Ζακλίν Γερμιγιά, Χριστιάνα Μυγδάλη, Τζούλια Μωυσή και Έντυ Μωυσής (φωτογραφία) με τη συνοδεία πιάνου από την Σοφία Κατσάμπα. Ιδιαίτερα συγκινητική ήταν η απαγγελία ποιημάτων που αναφέρονται σε μέλη της Κοινότητας που χάθηκαν σε πολύ νεαρή ηλικία. Η παρουσίαση του βιβλίου έγινε από τον δημοσιογράφο Ζαν Κοέν.

Η κα Ιφιγένεια αναφερόμενη στο βιβλίο της τόνισε πως είναι «ποιήματα γραμμένα από την καρδιά της».

«Ζακ Μεναχέμ» του Ερρίκου Αρώνες

Στις 15.3.12 οι εκδόσεις Φερενίκη διοργάνωσαν στο ξενοδοχείο Μεγάλη Βρετανία εκδήλωση για την παρουσίαση του βιβλίου «Ζακ Μεναχέμ», του Ερρίκου Αρώνες. Στο Δελτίο Τύπου

των εκδόσεων Φερενίκη αναφέρεται χαρακτηριστικά: «Ζακ Μεναχέμ: ο μουσικός, ο ραδιοφωνικός παραγωγός, ο οικογενειάρχης. Μέσα από τις σελίδες αυτού του βιβλίου, ο Ερρίκος Αρώνες παρουσιάζει τη συγκλονιστική ζωή ενός ανθρώπου που άφησε ανεξίτηλο το αποτύπωμά του στη μουσική και το ραδιόφωνο, αφού χρειάστηκε πρώτα να περάσει από την κόλαση των στρατοπέδων συγκέντρωσης. Με μία μοναδική μαρτυρία του ίδιου του Ζακ Μεναχέμ για την Οδύσσεια που έζησε στα χέρια των Ναζί, αλλά και αφηγήσεις της συζύγου του και των φίλων και συνεργατών του, από τον Γιάννη Πετριδή και τον Ζάχο Χατζηφωτίου, έως τον Μίμη Πλέσσα και τον Αλέξη Κωστάλα, ξετυλίγεται το πορτραίτο ενός σπουδαίου ανθρώπου, που απετέλεσε κι αποτελεί παράδειγμα σθένους, αποφασιστικότητας και ήθους. Όπως σημειώνει στον πρόλόγο του ο συγγραφέας του βιβλίου: «... Έτσι έκανε πάντα ο Ζακ. Επιβίωνε. Σε ηλικία δεκαέξι ετών πέρασε από τα στρατόπεδα συγκέντρωσης την περίοδο του Ολοκαυτώματος, όπου έπαιρνε την κάθε αναπνοή του διερωτώμενος αν θα είναι η τελευταία του. Στη συνέχεια, αντί να μοιρολατρεί γι' αυτά που του έτυχαν, ταξίδεψε ολόκληρο τον κόσμο ακολουθώντας το όνειρό του να γίνει μουσικός, αποκτώντας γνώσεις, εμπειρίες και γνωριμίες. Γύρισε στην πατρίδα του, ερωτεύτηκε μια αξιοθαύμαστη γυναίκα κι έζησε πλάι της μια ευτυχισμένη ζωή, που έμελλε να τους χαρίσει δύο παιδιά και από αυτά τρία εγγόνια. [...] Με αυτό τον τρόπο ο Ζακ μάς δίδαξε –και η ιστορία του ακόμα μας διδάσκει– ένα πολύτιμο μάθημα: ποτέ να μην το βάζουμε κάτω».

ΒΟΛΟΣ

Εορτασμός του Πουρίμ

Στις 10 Μαρτίου 2012 έγινε στη Συναγωγή λειτουργία από το θρησκευτικό λειτουργό κ. Μάκη Μωυσή για την γιορτή του Πουρίμ. Στη συνέχεια στο Κοινοτικό μας Κέντρο ο πρόεδρος κ. Μαρσέλ Σολομών, αφού ευχήθηκε χρόνια πολλά, ενημέρωσε τα μέλη για διάφορα θέματα του εβραϊσμού. Ο γεν. γραμματέας κ. Βίκτωρ Φιλοσόφ και το μέλος του Δ.Σ. κ. Μιχάλης Σαμπεθαί μοίρασαν δώρα στα παιδιά τα οποία προσέφερε η Ι.Κ. Βόλου. Η γιορτή έκλεισε με δείπνο.

ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ

«Τα Τραίνα» - Συναυλία της Μαρίκας Κλαμπατσέα

Την Παρασκευή 4 Μαΐου 2012, η Μαρίκα Κλαμπατσέα, μια πολύ ευαισθητοποιημένη σοπράνο και πιανίστρια δίνει μια συναυλία στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, με τίτλο «Τα Τραίνα». «Τα Τραίνα» που μετέφεραν εκατομμύρια Εβραίων και πολιτικών κρατουμένων στα ναζιστικά στρατόπεδα συγκέντρωσης και εξόντωσης, γίνονται το σύμβολο πάνω στο οποίο η Μαρίκα Κλαμπατσέα πλέκει το νήμα μιας σπαραχτικής μουσι-

ο τύπος έγραψε...

Η «ΟΔΥΣΣΕΙΑ» ΣΤΗ ΛΑΔΙΝΟ

Ο ελληνικής καταγωγής Μοσέ Αελιών, επιζών του Άουσβιτς που μεταπολεμικά ζει στο Ισραήλ, μόλις ολοκλήρωσε ένα σπουδαίο, πρωτότυπο αλλά και μοναδικό εγχείρημα: τη μετάφραση της Οδύσσειας του Ομήρου από τα ελληνικά στη λαντίνο, που εκδόθηκε τον περασμένο μήνα. Για το έργο και τη σημασία του, αλλά και για την προσπάθεια του φιλέρευνου Μ. Αελιών δημοσιεύθηκε άρθρο του Νιρ Χασόν στην ισραηλινή εφημερίδα «Χα-άρετς», (9.3.2012). Το άρθρο αυτό αναρτήθηκε σε μετάφραση στην ιστοσελίδα του Ζαν Κοέν (www.coheh.gr) απ' όπου δημοσιεύουμε τα παρακάτω χαρακτηριστικά αποσπάσματα:

«Η προσωπική οδύσσεια του Μοσέ Αελιών θα μπορούσε να παραλληλισθεί με την πρωτότυπη ιστορία του βασιλιά Οδυσσέα. Ο Οδυσσέας πάλεψε με μυθολογικά τέρατα και ύπουλους θεούς και επισκέφθηκε τον κάτω κόσμο. Ο Αελιών επέζησε από 21 μήνες στο Άουσβιτς, δύο πορείες θανάτου και έναν αριθμό ναζιστικών στρατοπέδων συγκέντρωσης. Ο Οδυσσέας ήταν ο μόνος επιζών ενός ναυαγίου. Ο Αελιών προσπάθησε να φτάσει σ' αυτή τη χώρα πάνω σ' ένα παράνομο πλοίο μεταναστών και πιάστηκε από τους Βρετανούς. Τραυματίστηκε, εξάλλου, στον πόλεμο της Ανεξαρτησίας όταν αναποδογυρίστηκε το τζιπ που οδηγούσε. Τα τελευταία χρόνια, έχοντας πια αποσυρθεί, έγραψε τη δική του 'Οδύσσεια' με τη μορφή αυτοβιογραφίας, καθώς και επικά ποιήματα.

Όταν τελείωσε, ο 87χρονος σήμερα Αελιών καταπιάστηκε με τη μετάφραση της Οδύσσειας του Ομήρου από τα αρχαία ελληνικά στη μητρική του γλώσσα - τη λαντίνο.

Τα πρώτα χρόνια του ο Αελιών τα πέρασε στην Ελλάδα και συ-

→ κής διαδρομής που διασχίζει όλη την Ευρώπη, ξεκινώντας από τον Μεσοπόλεμο και φτάνοντας ως την μεταπολεμική περίοδο. Η συγκλονιστική εμπειρία της Μαρίκας Κλαμπατσέα από την επίσκεψή της στα στρατόπεδα συγκέντρωσης στο Άουσβιτς και στο Νταχάου, ήταν η αφορμή της δικής της έρευνας και μελέτης των τραγουδιών που γράφτηκαν μέσα στα ναζιστικά στρατόπεδα. Με άξονα το βραβευμένο έργο του Steve Reich, "Different Trains", η Μαρίκα Κλαμπατσέα δημιουργεί μια μοναδική, πρωτοποριακή σύνθεση.

Ένα από τα τραγικά πρόσωπα που «πρωταγωνιστούν» σ' αυτό το σπαρακτικό μουσικό ταξίδι είναι η Γαλλοεβραία σοπράνο και πιανίστρια Fania Fenelon η οποία τραγουδούσε σε καμπαρέ, μέχρι το 1943 που την συνέλαβαν οι Ναζί, οπότε μεταφέρθηκε στο στρατόπεδο του Auschwitz όπου «είχε την τύχη» να συμμετέχει στη γυναικεία ορχήστρα του στρατοπέδου. Η Μαρίκα Κλαμπατσέα σ' ένα «διάλογο» με την φιγούρα της Fenelon, ξαναζωντανεύει την ιστορία της κι ερμηνεύει αποσπάσματα από την "Madame Butterfly" του Giacomo Puccini. Θα ακουστούν επίσης έργα των Kurt Weill, Gustav Mahler, Henryk Grecki, τραγούδια στην εβραιογερμανική διάλεκτο (γίντις) αλλά και spirituals, όπως και οι δημιουργίες του Πολωνού συνθέτη και τραγουδοποιού Aleksander Kulisiewicz, ο οποίος, μετά από 7 χρόνια κράτησης στο στρατόπεδο Sachsenhausen, επέζησε και όχι μόνο έγραψε ο ίδιος τραγούδια αλλά συνέλεξε ηχογραφήσεις τραγουδιών γραμμένων από άλλους κρατούμενους, σε διάφορα στρατόπεδα συγκέντρωσης.

γκεκριμένα στη Θεσσαλονίκη όπου γεννήθηκε το 1925. Τα αρχαία ελληνικά ήταν μέρος των σπουδών του στο σχολείο και διδάχθηκε την Οδύσσεια και την Ιλιάδα στο Γυμνάσιο. Η κοινότητα μιλούσε τη λαντίνο.

Όταν ξεκίνησε ο διωγμός των Εβραίων της Θεσσαλονίκης, τον Ιούλιο του 1942, ο Αελιών στάλθηκε με την οικογένειά του στο Άουσβιτς. Οι περισσότεροι από την οικογένειά του σκοτώθηκαν την ημέρα που έφτασαν εκεί.

Ο Αελιών ήταν ο μόνος επιζών της οικογένειάς. Ο Αελιών απελευθερώθηκε από τους Αμερικανούς στην Αυστρία μετά από δύο πορείες θανάτου και καταναγκαστικά έργα σε ναζιστικά στρατόπεδα συγκέντρωσης.

Το 1946 προσπάθησε να φτάσει στο Ισραήλ πάνω στο πλοίο παράνομων μεταναστών Wedgewood. Συνελήφθη από τους Βρετανούς οι οποίοι έστειλαν τους επιβάτες του στο στρατόπεδο κράτησης Atlit.

Μετά τον τραυματισμό του σε ατύχημα με τζιπ, ο Αελιών πέρασε στην εκπαίδευση αξιωματικών. Έφτασε στο βαθμό του αντισυνταγματάρχη εφέδρων και συνέχισε να εργάζεται για τον Στρατό μέχρι τη συνταξιοδότησή του το 1990.

Από τότε μοιράζει το χρόνο του μεταξύ των οργανώσεων μνήμης για τους επιζώντες του Ολοκαυτώματος και της συγγραφής στη λαντίνο.

Η ιδέα της μετάφρασης της "Οδύσσειας" του δόθηκε από τον μελετητή της λαντίνο, Avner Peretz. "Μου είπε ότι δεν τελείωσε το γυμνάσιο επειδή ξεκίνησε ο πόλεμος αλλά παραδέχτηκε ότι σπούδασε αρχαία ελληνικά και ο σπόρος φυτεύτηκε", τόνισε ο Peretz.

Στην πραγματικότητα, ο Αελιών ξεκίνησε με την "Ιλιάδα" αλλά σταμάτησε γιατί το κείμενο ήταν μεγαλύτερο και "λίγο πιο δύσκολο".

Η μετάφραση κράτησε σχεδόν τέσσερα χρόνια αντιμετωπίζοντας πολλές δυσκολίες στην πορεία. "Η λαντίνο είναι μια ομιλούμενη γλώσσα. Ξαφνικά έπρεπε να βρω λέξεις από πεδία που δεν έχουν, όπως γεωργία, ναυτιλία, ονόματα δέντρων, κ.λπ.". Μεταξύ άλλων, βρήκε τις λέξεις στο λεξικό Εβραϊκών-Λαντίνο του Peretz και στη Βίβλο που έχει ήδη μεταφραστεί στη γλώσσα αυτή.

Ο Αελιών είχε επίσης ν' αντιμετωπίσει την πρόκληση της διατήρησης της ομοιοκαταληξίας και του ρυθμού του πρωτότυπου κειμένου του Ομήρου. Κατά τη διάρκεια της μετάφρασης - ακόμα και τώρα όταν το διαβάζει - ο Αελιών λέει ότι χτυπούσε τα δάχτυλά του, κάτι που τον βοήθησε να διατηρήσει το ρυθμικό μέτρο - το δακτυλικό εξάμετρο, γραμμές των έξι ποδών ή μέτρων, καθένα από τα οποία είναι ένας "δάκτυλος" με μία μακρά συλλαβή και δύο βραχείες.

Τώρα ο Αελιών σχεδιάζει να επιστρέψει στη λαντίνο μετάφραση της "Ιλιάδας". "Έμαθα πώς να εργάζομαι. Από δω και πέρα, για κάθε γραμμή που γράφω δεν θα χρειάζεται να ψάχνω στα τυφλά".

* Εκτενές αφιέρωμα στη ζωή και το έργο του Μοσέ Αελιών έκανε και η εφημερίδα «Αυριανή». Στο φύλλο της 1.4.2012, δημοσιεύθηκε συνέντευξη του Μ. Αελιών στον δημοσιογράφο Χρήστο Κάππο.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΙΣΡΑΗΛ - Facebook

«Οι Εβραίοι είμαστε ο λαός της Βίβλου, ενώ τώρα γίναμε και ο λαός του facebook», αστειεύτηκε ο Ισραηλινός Πρόεδρος Σίμον Πέρες, κάνοντας ένα εύστοχο λογοπαίγνιο με τη λέξη «book», στα εγκαίνια της προσωπικής του σελίδας στο facebook. Ο βραβευμένος με Νόμπελ ειρήνης, 88χρονος Σ. Πέρες δημιούργησε έναν υπερσύγχρονο «λογαριασμό» στο facebook, τον οποίο εγκαινίασε στις αρχές Μαρτίου, από τα κεντρικά της Σίλικον Βάλεϊ μαζί με τον ιδρυτή

του facebook Μαρκ Ζούκερμπεργκ. Ακόμη πιο νεανικό είναι το «μπιτάτο» ποπ βίντεο, με τίτλο «Be my friend for Peace», με το οποίο καλεί τους νέους –κυρίως- να τον ... «προσθέσουν στους φίλους τους». «Πρέπει να μάθουμε να μιλάμε στους νέους», δήλωσε ο Σίμον Πέρες, ο οποίος στο βίντεό του τραγουδάει καταλήγοντας «Η Ειρήνη είναι απαραίτητη για το μέλλον σου». Κάντε φίλο τον Σίμον Πέρες και απολαύστε το βίντεο στον σύνδεσμο του You tube: <http://www.youtube.com/watch?v=FjQdB0C6yro> (WJC, 9.3.2012)

ΗΠΑ - Σέδερ στο Λευκό Οίκο

«Στην ιστορία υπάρχουν εκείνοι που στοχοποίησαν τους Εβραίους για να τους βλάψουν, γεγονός που τόσο επώδυνα θυμηθήκαμε προ ολίγων εβδομάδων με την Τουλούζη», δήλωσε μεταξύ άλλων ο Πρόεδρος των ΗΠΑ Μπαράκ Ομπάμα σε βίντεο που αναρτήθηκε στο διαδίκτυο την παραμονή του Σέδερ, που διοργανώθηκε φέτος για τέταρτη συνεχή χρονιά στον Λευκό Οίκο. Αναφερόμενος στο μήνυμα του Πέσαχ, ο Αμερικανός Πρόεδρος τόνισε ότι οι Εβραίοι, αν και διωκόμενοι ανά τους αιώνες, πάντα επέμειναν ότι «η πίστη και η ελευθερία τελικά θα επικρατήσουν της τυραννίας».

«Στη διάρκεια του Πέσαχ», συνέχισε ο Μπ. Ομπάμα, «οι Εβραίοι θα θέσουν ένα από τα δυσκολότερα ερωτήματα: “Έχοντας περάσει από τη σκλαβιά στην ελευθερία, πώς αξιοποιούμε το αγαθό αυτό που μας έδωσε ο Θεός;”. Αν και ίσως να μην υπάρξει ποτέ μια ικανοποιητική απάντηση, η αναζήτηση απαντήσεων έχει ενισχύσει τη δέσμευση του εβραϊκού λαού για έναν καλύτερο κόσμο». Στο μήνυμά του ο Αμερικανός Πρόεδρος αναφέρθηκε και στο Σέδερ που εδώ και τέσσερα χρόνια έχει καθιερωθεί να παρατίθεται στο Λευκό Οίκο, με μέριμνα των εβραϊκού θρησκευόμενων υπαλλήλων, στο οποίο ευχαρίστως συμμετέχει

κάθε χρόνο: «Είναι μια πολύ ξεχωριστή παράδοση. Η Μισέλ κι εγώ είμαστε περήφανοι που τη γιορτάζουμε με φίλους εδώ στο σπίτι αλλά και ανά τον κόσμο», κατέληξε ο Μπ. Ομπάμα.

(EJP, 6.4.2012)

ΙΣΡΑΗΛ - Ανεπιθύμητος ο Γκίντερ Γκρας

«Ανεπιθύμητο πρόσωπο» είναι πλέον για το Ισραήλ ο Γερμανός συγγραφέας Γκίντερ Γκρας, μετά τη δημοσίευση ποιήματός του στη γερμανική εφημερίδα “Dueddeutsche Zeitung” στο οποίο στρέφεται κατά του εβραϊκού κράτους, χαρακτηρίζοντας το απειλή για την παγκόσμια ειρήνη. Όπως δήλωσε ο Ισραηλινός υπουργός Εσωτερικών Ελί Γισάι, πρόκειται να απαγορευτεί στον Γκρας να επισκεφθεί το Ισραήλ λόγω της «προσπάθειάς του να υποδαυλίσει το μίσος κατά του ισραηλινού κράτους και του ισραηλινού λαού και έτσι να προωθήσει τις ιδέες που πρόσβουσε όταν φορούσε τη στολή των Ες Ες». «Εάν ο Γκίντερ Γκρας θέλει να συνεχίσει να διαδίδει το στρεβλό έργο του μπορεί να το κάνει στο Ιράν όπου τον περιμένει ένα δεκτικό ακροατήριο», πρόσθεσε ο ισραηλινός υπουργός. Στο ποίημά του με τίτλο «τι πρέπει να ειπωθεί», ο 84χρονος Γκίντερ Γκρας καταδικάζει τις πωλήσεις όπλων από τη Γερμανία στο Ισραήλ και τονίζει ότι δεν πρέπει να επιτραπεί στο εβραϊκό κράτος να εξαπολύσει επιθέσεις κατά του Ιράν.

(Αδέσμευτος Τύπος, 9.4.2012)

ΓΑΛΛΙΑ - Συνάντηση με τον υποψήφιο Πρόεδρο

Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Εβραϊκού Συνεδρίου (EJC) Μοσέ Κάντορ ηγήθηκε ευρωπαϊκής αντιπροσωπείας που συνάντησε τον υποψήφιο για τον προεδρικό θώκο της Γαλλίας Φρανσουά Ολάντ, σε συνάντηση που έγινε στις 11.4.12 στη Γαλλία. Οι εκπρόσωποι του εβραϊσμού, μεταξύ άλλων, συζήτησαν για θέματα κοινού ενδιαφέροντος, εξέφρασαν ανησυχία για την αύξηση των φαινομένων αντισημιτισμού και των κρουσμάτων ρατσιστικής βίας στην Ευρώπη και προσέφεραν

στον κ. Ολάντ την αφιερωματική έκδοση του EJC με τίτλο «Να ασφαλίσουμε την ανεκτικότητα» (φωτογραφία).

Στην αντιπροσωπεία μετείχαν οι πρόεδροι του ΚΙΣ Μεγάλης Βρετανίας Βίβιαν Γουάινμαν και του ΚΙΣ Γερμανίας Ντίτερ Γκράουμαν, ο γεν. γραμματέας του EJC Σέρζ Ζβάγκενμπαουμ, ο διευθυντής του ΚΙΣ Γαλλίας Χαΐμ Μουζικάν και η υπεύθυνη του γραφείου του EJC στις Βρυξέλλες Ράγια Καλένοβα.

(EJC, 12.4.2012)

Τα Νέα μας

- Ιδιοκτήτης: Το Κ.Ι.Σ. (Ν.Π.Δ.Δ.), Βουλής 36, 105 57 Αθήνα, τηλ.: 210 3244315-8
- Εκδότης: Ο Πρόεδρος του Κ.Ι.Σ.Ε., κ. Δαυίδ Σαλιτιέ
- Επιμέλεια ύλης: Ε. Εζρατί, Ρ. Ματαθία • Κωδ. ταχυδρόμησης 3905
- Υπεύθυνος φωτοσυνθέσεως: ΝΙΚΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ Α.Ε., Γ. ΑΒΕΡΩΦ 26-28, 142 32, ΠΕΡΙΣΣΟΣ.

€ 0,01